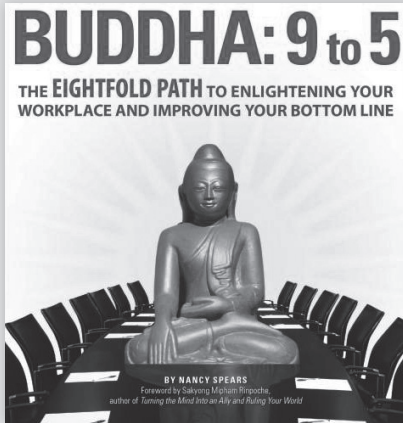

สมชาย ศุภธาดา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชื่อหนังสือ : **Buddha: 9 to 5 The Eightfold Path to Enlightening your workplace and Improving your bottom line**

ผู้เขียน : **Nancy Spears**

ผู้จัดพิมพ์ : **Adams Media (2007)**

ISBN: **978-1598690538**

การนำหลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนามาใช้ในแวดวงธุรกิจมีมานานแล้ว เพียงแต่นำเอาคำสอนหลักธรรมหมวดใดมาศึกษาและประยุกต์เท่านั้น ฉบับนี้ขอแนะนำหนังสือเล่มเล็กๆ บางๆ เล่มหนึ่งแก่ผู้อ่านที่สนใจการผสมผสานหลักธรรมที่เป็นภูมิปัญญาทางตะวันออกเข้ากับหลักการบริหารธุรกิจทางโลกตะวันตก

Nancy Spears ผู้ก่อตั้งและ CEO บริษัทด้านการตลาดได้นำเอาคำสอนเรื่องมรรค 8 มาเทียบเคียงกับหลักการบริหารธุรกิจ โดยอธิบายว่ามรรค 8 ในศาสนาพุทธนั้นไม่ได้เป็นการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเรียงตามลำดับ ทว่าแต่ละเส้นทางมีความเป็นอิสระและพึ่งพิงกัน พระพุทธเจ้าทรงแสดงมรรค 8 เป็นดังล้อรถที่มีซี่ล้อรถ 8 ซี่ ซึ่งเชื่อมโยงกันเพื่อนำมนุษย์ไปสู่คุณค่าที่สำคัญของชีวิตสามประการ ได้แก่ ปัญญา จริยธรรม และ ความตื่นรู้ อย่างมีสติสมาธิ เป็นองค์คุณ สัมมาทิฐิ และ สัมมาสังกัปปะ คือด้าน “ปัญญา” สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ คือด้าน “จริยธรรม” ส่วน สัมมาสติ และ สัมมาสมาธิ คือด้าน “ความตื่นรู้”

หนังสือเล่มนี้มี 10 บทด้วยกันคือ บทนำ มรรค 8 แยกอธิบายเป็น 8 บทและบทสรุปบทสุดท้าย คุณ Nancy

ทำการเปรียบเทียบดังนี้ 1) สัมมาทิฐิ – มีปัญญาเห็นชอบ เทียบกับ Vision 2) สัมมาสังกัปปะ – ดำริชอบ เทียบกับ Intention 3) สัมมาวาจา – เจรจาชอบ เทียบกับ Speech 4) สัมมากัมมันตะ – ความประพฤติชอบ เทียบกับ Accountability 5) สัมมาอาชีวะ – การมีอาชีพชอบ เทียบกับ Passion 6) สัมมาวายามะ – การมีความมานะชอบ เทียบกับ Integrity 7) สัมมาสติ – การมีสติชอบ ดำรงอยู่ด้วยความรู้ตัวอยู่เป็นปกติ เทียบกับ Present และ 8) สัมมาสมาธิ – การมีสมาธิชอบ เทียบกับ Focus

สิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าคุณ Nancy เข้าใจพุทธศาสนาในระดับดีพอสมควร คือในบทที่ว่าด้วยสัมมาวาจา ซึ่งไม่ใช่เฉพาะการพูดแต่รวมถึงศิลปะในการฟังด้วย หลักการฟังอย่างลึกซึ้งในพุทธศาสนาเถรวาท มี ๒ ปัจจัยหลัก คือ ๑) ปัจจัยภายนอก ที่เรียกว่า ปรโตโฆสะ คือการรับฟัง คำ แนะนำสั่งสอน ศึกษาเล่าเรียน การสนทนา ฟังคำบอกเล่าชักจูงจากผู้อื่น โดยเฉพาะการฟังธรรมจากผู้เป็นกัลยาณมิตร ชื่อว่า สุตมยปัญญา และ ๒) ปัจจัยภายใน ที่เรียกว่า โยนิโสมนสิการ การฟังภายในใจอย่างแยกแยะสิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ให้เห็นตามสภาวะความ

สัมพันธแห่งเหตุปัจจัย ชื่อว่า *จินตมยปัญญา* คุณ Nancy ได้สรุปความและถอดรหัสสัญญาณสำคัญของการสื่อสารภายในองค์กรเป็นตัวย่อคือ LEAP กล่าวคือต้องมี Listening ก่อน (ตามหลักข้างต้น) จากนั้นจึง Exploring คือสำรวจและตั้งคำถาม ซึ่งเมื่อเราฟังด้วยใจจดจ่อและสำรวจเราจะเข้าใจมุมมองของคู่สนทนาก่อให้เกิด Appreciation ด้วยความรักเมตตาและเข้าใจอีกฝ่าย (ไม่ก่อให้เกิดการทะเลาะโต้เถียงอย่างไรเหตุผล) และสรุปท้ายด้วย Present คือการนำเสนอด้วยวาจาถึงความประสงค์ของผู้ฟังอย่างแท้จริงตรงไปตรงมา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

พุทธศาสนาในหนังสือเล่มนี้นอกจากจะเป็นหลักธรรมทางด้านเถรวาทแล้ว ยังสอดแทรกกลิ่นอายของพุทธศาสนาในแนววิเบตตลอดเล่มด้วย ตัวอย่างเช่นในบทที่ว่าด้วยสัมมาสัมมัตตะมีการนำคำสอนของเชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช ที่กล่าวว่า “We surrender because we would like to communicate with the world as it is” ซึ่งคุณ Nancy ตีความว่าเพื่อนำหลัก accountability มาปรับแต่งภายในองค์กร ผู้บริหารและพนักงานจำเป็นต้องละทิ้งแนวปฏิบัติและรูปแบบการบริหารแบบเก่าที่ไม่เหมาะสม การกำหนดวิธีการทำงานใหม่และนำมาใช้ในสถานที่ทำงาน แสดงถึงความเต็มใจที่จะปรับหรือโครงการทำธุรกิจเสียใหม่ ซึ่งอาจเป็นการปรับเปลี่ยนเล็กน้อยหรือปรับหรือใหม่หมดขึ้นกับสถานการณ์การทำธุรกิจในปัจจุบันว่าเป็นเช่นไร

ตลอดเล่มจะมีแบบฝึกหัดการสร้างตระหนักรู้ในการเจริญสติรวม 23 แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดแบบที่ 23 แบบสุดท้ายนั้นเสนอให้ผู้อ่านลองใช้เวลาพิจารณาชีวิตตนเองว่าเป็นบริษัทแห่งหนึ่ง จินตนาการมองร่างกายเราอยู่ในห้องประชุมคณะกรรมการ แล้วตั้งคำถามตนเองว่า มีบทเรียนหรือเหตุการณ์สำคัญใดที่สร้างอัตลักษณ์และ

ความสำเร็จแก่องค์กร มีเหตุการณ์สำคัญใดที่ยกองค์กรสู่ระดับสูงขึ้น วิสัยทัศน์และเป้าหมายใดที่เป็นแรงส่งให้เกิดการเติบโต เป็นการทบทวนแบบฝึกหัด 22 บทก่อนหน้านั้นในเชิงภาพรวมได้อย่างดี

นอกจากแบบฝึกหัดแต่ละบทแล้ว โครงสร้างของหนังสือเล่มนี้ยังพยายามบรรจุวิธีปฏิบัติตามมรรค (staff path practice) สำหรับหัวหน้าที่นำไปใช้ในการฝึกพนักงานในทีม วิธีปฏิบัติตามมรรคนี้นี้ทั้งด้านกลยุทธ์ด้านยุทธวิธี และด้านปฏิบัติการ ความเห็นส่วนตัวคิดว่าวิธีปฏิบัติตามมรรค ที่แสดงบางข้อชัดเจนและตรงไปตรงมา (เช่น กรณีสัมมาวาจา) แต่ในบางข้อเช่นมรรคว่าด้วยเรื่องสัมมาอาชีวะนั้นดูยังไม่สัมพันธ์กันเท่าใด คุณ Nancy ยกกรณีการทรงออกผนวชของเจ้าชายสิทธัตถะว่าเป็นการเลือกที่จะเลิกแสวงหาความสำเร็จทางวัตถุแต่มุ่งเน้นการพัฒนาจิตใจ เปรียบเสมือนกรณีธุรกิจที่นอกจากเป้าหมายการแสวงหากำไรแล้วจำเป็นต้องหันมาใส่ใจกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย แม้ว่าจะไม่ใช่การยกระดับจิตวิญญาณก็ตามที่

คุณ Nancy แสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงการที่ตนเองนำหลักมรรค 8 ไปใช้ในการสร้างธุรกิจที่ประสบความสำเร็จได้อย่างไร พร้อมทั้งมีตัวอย่างและกรณีศึกษาจากบริษัทอื่นๆ ประกอบตลอดทุกบท ทั้งนี้ ต้องเริ่มต้นจากหลักใหญ่คือเมตตาความปรารถนาดี ต่อทุกฝ่าย และกรุณาคือการลงมือกระทำสิ่งที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นในการช่วยเหลือผู้อื่น หนังสือเล่มนี้อาจทำให้บริษัทองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะผู้นำระดับสูงเกิดความตื่นรู้ฉายภาวะความเป็นผู้นำอย่างแท้จริงและสามารถนำองค์กรไปสู่ผลสำเร็จในมิติที่กว้างกว่าเดิมก็เป็นได้